

SZIGNUM

2026. január

A Signum Kéttannyelvű Egyházi

Általános Iskola havilapja

XXII. évfolyam 1. szám

2025/2026: ALAPOS ÉV

Ki Mit Tud?

2026. március 4. tehetséges diákjainkat bemutató rendezvény

Várjuk jelentkezésedet:
**tánc, hangszer, ének, vers, próza, rajz
és egyéb kategóriában,**
osztályfőnöködnél vagy ének tanárodnál.

Jelentkezési határidő: február 4.

FELHÍVÁS!

Támogassa adója 1%-ával és
iparűzési adója 6%-ával
a MAKÓI SZIGNUM
EGYHÁZI ISKOLÁÉRT
ALAPÍTVÁNY-t!

Adószáma:
18450871-1-06

Köszönjük, hogy ebben az évben is ránk gondolt!

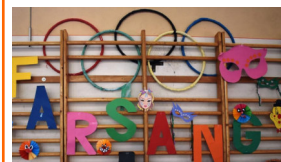
Czedlédy
Gabiella:
Áll a bál

Farsangi fánk,
pufóka,
teremben áll
a móka.

Kéményseprő,
Piroska,
A szakács meg
a kukta.

ropják együtt,
a táncot,
mind megeszik
a fánkot.

Alsós farsang:
Február 10-11.
Felső farsang:
Február 12.
14 órától

DECEMBERI JÓKIVÁNSÁGAINK

Brzózka Marek szobrászművész-rajztanárunk által megálmodott egyedi üdvözlőlappal kívántunk áldott, szeretetben teljes, békés ünnepeket a Szignum nevében mindenkinek.

LEÓ PÁPA GONDOLATAI AZ ÚJ ESZTENDŐRE

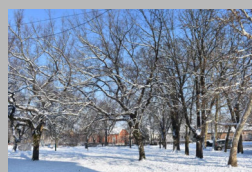
„(...) Az új év kezdetén – a liturgia arra emlékeztet bennünket, hogy minden egyes nap – mindegyikünk számára – egy új élet kezdete lehet, Isten mélységes szeretete, irgalma és szabadságunk válasza révén. És jó így gondolni az előttünk álló évre: mint felfedezésre váró, nyitott útra, amelyre kegyelemből ráléphetünk – szabadon és a szabadság hordozóiként, megbocsátást nyertekként és a megbocsátást nyújtókként, bízva a bennünket szüntelenül kísérő Úr közelségében és jóságában. (...) Az új esztendő kezdetén, amikor útnak indulunk az előttünk álló új és egyedi napok felé, kérjük az Urat, hogy minden pillanatban érezzük magunk körül és magunkon atyai ölelésének melegét és áldó tekintetének fényét, hogy egyre jobban megértsük és mindig szem előtt tartsuk, kik vagyunk, és milyen csodálatos cél felé haladunk.

Részlet forrása: Magyar Kurír

PÁSZTORJÁTÉK

Jézus Krisztus születésének történetét ezúttal is a negyedik évfolyamosok mutatták be. Előadásukkal az év utolsó tanítási napján az iskola közösségét, karácsony első napján pedig az egyházközség tagjait is megörvendeztették. Köszönet a felkészítő és közreműködő pedagógusoknak és a diákoknak a szolgálatukért.

**SZIGNUM
TÉLI SZÉP**

HÁZSZENTELÉS

Január 6-án, Vízkereszt ünnepén szentmisén vett részt közösségünk, majd Pálfi Zoltán plébános atya megszentelte iskolánk tereit.

HÁLAADÁS A TARTOMÁNYI TANÁCS NÉGY ÉS FÉL ÉVES SZOLGÁLATÁÉRT

A Boldogasszony Iskolanővérek 2026. január 24-én, a tartományi napjukon ünnepi szentmisében mondtak hálát a Magyar Tartomány leköszönő tartományi tanácsának négy és fél éves szolgálatáért, és örömmel kérték az Úr áldását az új magyar előljáróért, M. Judit nővérért, akinek beiktatása február 1-jén, Münchenben lesz.

Kép és szöveg forrása: Boldogasszony Iskolanővérek közösségi oldala

KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉS A MAGYAR KULTÚRA NAPJÁN

Hagyományosnak tekinthető már nálunk, hogy a magyar kultúra napi megemlékezésünket az ökumené jegyében három lelkipásztor kerekasztal-beszélgetése zárja.

Az 1. órában az alsó tagozatosok, a másodikban a felsősök szavalták el Kölcsey Ferenc örökérvényű művét, a 3. órában pedig következett a beszélgetés. Elfogadta meghívásunkat Pálfi Zoltán atya, római katolikus plébános, Biró István atya, görögkatolikus parókus, valamint Kutyej Dániel evangélikus lelkész.

A három lelkipásztort életükről, hivatásukról, felekezetükről, ünnepeikről, valamint a vasárnap megszenteléséről kérdezgettem a hetedik és nyolcadik évfolyamosok társaságában.

Hitelesnek és meggyőzőnek értékelték a gyerekek az atyák személyes vallomásait, átértékelték azt, hogy hivatásként élnek meg a munkájukat.

Talán legnagyobb hatást a közösségre a Tótkomlósról érkezett vendég, Dániel lelkész úr tette, mert őt még nem ismerték a gyerekek. Igazi különlegesség, hogy három generáción keresztül evangélikus papok voltak a családjában, és szívesen emlékeztek vissza a színes programok képeire: bál, disznóvágás, koncert... Több gyerekben az adatok is megmaradtak: hány hektáron gazdálkodnak, milyen intézmények tartoznak a tótkomlósi evangélikus egyházhoz (pl. gondozóház), mekkora a befogadóképesség az ottani templomnak (1300 fő), valamint a mesterséges intelligenciával létrehozott hatszirmú hibás Luther rózsza...

A 7.a osztály szívesen le is írta élményeit: Zoltán atya beszélt a templom 250. évfordulójáról, arról, hogy ide látogattak a püspökök, de talán legizgalmasabb az volt, amikor a gyerekek és tanárok keresztnéveit emlegette, mert hiszen belőlünk áll össze az egyház.

István atya beszélt a gyerekkori élményeiről, a cserkészetről, a matematikáról; arról, hogy kézzel kellett írnia egy felvételi kérelmet; arról, hogy az apósa volt a házasságkötési szertartásukon a pap és egyébként is ő volt a példaképe; a bogárról terményáldó szentmiséről, a koraszülöttek világnapján lilára festett templomról, valamint a legtöbben arra emlékeztek, hogy egy 18 éves Eszter nevű lányt megkeresztelt a műtét előtt.

Az alkalmat – ahogyan a többi ökumenikus szertartáson szokás – személyes áldással zárták a lelkészek, a Jóisten kegyelmét kérve tanítványainkra és ránk.

Köszönöm vendégeimnek közvetlenségüket, hálás vagyok az oldott hangulatú, lélekemelő beszélgetésért. „Nagyon jó beszélgetés volt! Mindhárman hitelesen élnek meg hivatásukat” – fogalmazott az esemény után egy 8.-os diákunk.

Mészáros Ildikó tanárnő

SZÍNHÁZI ELŐADÁST TEKINTETEK MEG ALSÓSAINK

2026. január 17-én a 4. a, a 2. a és a 2. b osztály tanulói busszal utaztak a Szegedi Nemzeti Színházba. Izgatottan indultunk útnak, mert sokan először jártak ilyen nagy színházban.

A dzsungel könyve musicalt néztük meg, amely már a kezdettől magával ragadott bennünket. A színpadon látványos díszletek és színes jelmezek segítettek elképzelni a dzsungel világát. A dalok vidámak és fülbemászóak voltak, többet közülük később is dúdoltunk. Nagyon tetszett Maugli története és az, ahogyan az állatok barátsága megjelent az előadásban. A színészek játéka és az élő zene különleges hangulatot teremtett. A gyerekek figyelmesen követték a történetet, és sokszor együtt nevtünk a vicces jeleneteken.

Az előadás után élményekkel telve indultunk vissza Makóra. Ez a színházlátogatás mindannyiunk számára emlékezetes és élményekben gazdag nap volt.

Győrfi Józsefné tanítónő

VÁR A SZIGNUM KINCSTÁRSASÁG!

Légy tudós, bátor felfedező, kincskereső!
Gyűjtsd össze mindazt a tudást, amire szükség lesz életed nagy álmának megvalósításában!
www.szignum.hu

Kiadja: Szignum Kéttannyelvű Egyházi Általános Iskola, Makó, Szent István tér 14 - 16. **Telefon:** 06 - 62/213-052, **e-mail:** szignum@szignum.hu, **web:** www.szignum.hu **Felelős kiadó:** Majorosné Rácz Krisztina **Szerkesztő:** Szabó Anita, **Tördelés:** Hudák Szabolcs, **Korrektúra:** Horváth János

CSAK POZITÍVAN!

A NAPOS OLDALON JÁRTUNK

Idén is eljött iskolánkba Zsuzsa néni - Bodza névre hallgató vakvezető kutyájával együtt - és interaktív órákat tartott diákjainknak. Miután mesélt hétköznapijairól, a gyerekek kérdezhették, majd "szembekötős" gyakorlatok segítségével élhették át néhány percre, hogy miként tudnak a szemük világa nélkül tájékozódni.

Hálásan köszönjük Kácsor-Macska Zsuzsanna szociális munkásnak, a Napos Oldal a Sérült Emberekért Alapítvány munkatársának ezt a lehetőséget.

„NE ÍTÉLJ MEG SENKIT, AMÍG HÁROM HÉTIG NEM JÁRTÁL A MOKASZINJÁBAN!”

Érzelmi intelligencia fejlesztése gyermek- és felnőttkorban – előadás Hódmezővásárhelyen

Dr. Kádár Annamária több könyvet is jegyez Mesepszichológia címen. Régen olvastam már a két kötetet, az utóbbi időben főleg podcasteket szoktam hallgatni tőle és számos más pszichológustól.

Örömmel láttam, hogy dr. Kádár Annamária érzelmi intelligencia fejlesztése témában előadást tart, így jegyet rendeltem és buszra szálltam. Különleges élmény volt, hogy korábbi tanítványomon kívül számos makói érdeklődővel találkoztam a vásárhelyi művelődési ház nézőterén.

Csak néhány pontot idéznék azok közül, ami leginkább megmaradt számomra:

Az érzelmi intelligencia kétszer olyan fontos, mint a klasszikus.

Az érzelmi intelligencia fejleszthető, de nem korlátlanul.

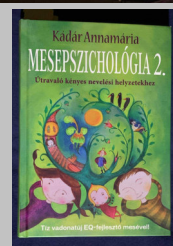
Konfliktus: „akkor kell beleszólni, amikor vér folyik” (Vekerdy Tamás)

Akkor nyugodhatunk meg szülőként, amikor összefognak, és együtt bosszantanak minket.

Az előadó remek stílusban, saját élményein keresztül vezetett minket végig a személyiségtípusokon, valamint a különféle korszakokon: a dackorszaktól a kiskamaszskoron át a tinédzserkorig, és közben láthatatlan módon tanultunk az érzelmi önszabályozásról, az érzések integrálásáról, és arról, hogy tiszta típusok nincsenek, valamint mindenkitől azt érdemes elvárni, amit adni tud.

Ajánlom a pszichológusnő podcastjait, köteteit, hiszen nagyon sokat tanulhatunk tőle az érzelmek felismeréséről, megnevezéséről, kifejezéséről, validálásukról, valamint felvállalásukról.

Mészáros Ildikó tanárnő

A BEFEKTETÉS

Egyik matematika órán házi feladatként a 8.-os gyerekeknek a befektetésről kellett írniuk. A feladat elkészítéséhez használhatták az internetet, de saját maguknak kellett kitalálni a befektetések formáit. Külön örültem a kreatív kivitelezésnek. A legizgalmasabb témák a bitcoin, az ingatlanpiac, az aranyfedezet és a tudás, mint befektetés témájából születtek.

A mellékelt képet Igaz Noémi és Székelyhidi Noémi készítették erre az órára.

Közreadta: Vigh Istvánné Etelka néni

AZ OKTATÁS A LEGJOBB BEFEKTETÉS Tudás, amely egy életen át kamatozik

Az oktatásba való befektetés az egyik legfontosabb döntés, amit egy ember vagy egy társadalom meghozhat.

A tudás olyan érték, amelyet senki sem vehet el és az egész életen át elkísér.

Az oktatás jobb munkalehetőségeket és biztosabb megélhetést teremt.

A tanulás fejleszti a gondolkodást, a problémamegoldó képességet és az önbizalmat.

A képzett emberek könnyebben alkalmazkodnak a változó világhoz.

Az oktatás hozzájárul a gazdasági fejlődéshez és az innovációhoz.

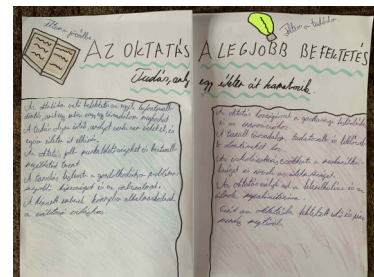
A tanult társadalom tudatosabb és felelősebb döntéseket hoz.

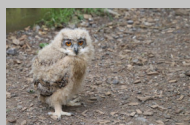
Az iskolázottság csökkenti a munkanélküliséget és növeli az életminőséget.

Az oktatás esélyt ad a felemelkedésre és az álmok megvalósítására.

Ezért az oktatásba fektetett idő és pénz mindig megtérül.

Fektess a jövőbe! Fektess a tanulásba!

A BAGLYUNK

Apával kint voltunk a tanyát takarítani, amikor észrevettünk, hogy sok az egér. Ekkor eszembe jutott, hogy van még egérragasztó. Letettük és bementünk pihenni, úgy fél öt körül. Este 10 óra környékén felfigyeltem egy furcsa hangra és megnéztük, honnan jöhet.

Sajnos egy szép kis bagoly keveredett az egérragasztóba. Gyorsan szoltunk anyának, hogy segítsen a tollait a meleg vízben megmosni. Apa közben egy nagyon vastag kesztyűben fogta a madár lábát. A bagoly nagyon aranyos volt és békés. Annyira nyugodtan viselkedett, hogy meg is lehetett simogatni: pihe-puha volt a tolla, mint egy párna. Miután megtisztult a szárnya, elengedtük. Hála Istennek, el tudott repülni.

Bárdos Ferenc 7.a

KÜLÖNLEGES ÉLMÉNY: MÁRIA ÖRÖK ÚTJAI

Dr. Tóth Ferenc korábbi múzeumigazgató emléktáblájának megkoszorúzása után a "Mária örök útjai" című filmet tekinthettük meg a Hagymaházban.

A filmet Tari János dokumentumfilm-rendező, operatőr rendezte, aki Tóth Feri bácsit személyes jó barátjaként, „tudományos atyjaként” tartotta számon, akitől nagyon sokat tanult. Tari Jánossal a film megtekintését követően közönségtalálkozón beszélgethettünk.

A film kiindulópontja a több mint 1500 éves Mária-kultusz európai kultúrában betöltött szerepe és a 2025-ös szentév a remény üzenetével. Felemelő volt látni ezt az alkotást a Szentév lezárása előtt két nappal. A helyszínek előttünk elevenedtek meg, hiteles volt, ahogyan az ottani megszólított hívők és szakemberek, tudósok beszámoltak a helyről, felismeréseikről.

Ferenc pápa 2024-ben így fogalmazott: „Arra buzdítalak benneteket, hogy Máriára úgy tekintetek, mint a vigasz és a biztos remény jelére, Isten anyai arcára és menedékre, aki szüntelen nekünk ajándékozza Fiát, a harmónia egyedüli forrását, az üdvösség reményét, a béke útját, az ember végső célját.” A film spirituális utazás Magyarországról – a Boldogasszony országából – Olaszországba, Horvátországba, Portugáliába, Dél-Amerikába és a Szentföldre.

Miközben néztük a csodás helyszíneket, a filmet többek között Farkas István 'Lupus', piarista atya kalauzolja végig. Az ő jelenléte meghatározó, hiszen amellett, hogy a film teológiai szakértője, személyén keresztül még közelebb hozza hozzánk a helyszíneket és az egész máriás lelkiületet.

Hálás vagyok, hogy láthattam ezt a csodálatos spirituális utazást!

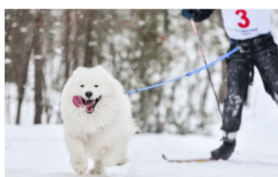
Mészáros Ildikó tanárnő

FURCSA ÉS SZÓRAKOZTATÓ TÉLI SPORTOK - AMIKRŐL MÉG NEM HALLOTTÁL

1. Skijoring/síjöring

A skijoring egy észak-európai sport, amelyben esetenként több kutya, ló vagy egy motor egy kötéll segítségével húzzák a bátor vállalkozót, aki síléccl a talpán kapaszkodik ebbe a kötélbe és megpróbál talpon maradni. Ez a sport sok koncentrációt és ügyességet igényel, ráadásul a veszély faktora is magas, ugyanis a lovak képesek 60 km/órás sebesség felett is vontatni. Egyes ügyességi versenyeken a száguldás közben például egy ugratókkal tarkított szlalom pályán kell végig jutni.

2. Yukigassen/hólabdacsata

Professzionális hólabdacsata? Bizony, van ilyen! A játék Japánból indult, de olyan profi csapatsporttá nőtte ki magát az elmúlt majdnem 30 év alatt, hogy meghódította Kanadát és Európát is, ráadásul Európa-Bajnokságot is rendeznek minden évben Finnországban. A verseny során két hét fős csapat próbálja egymás ellenfeleit eltalálni hógolyóval egy tenispálya szélességű,

de kétszer olyan hosszú, hófalakkal elhatárolt pályán három perces harmadok alatt. Ha győzni akarsz, akkor le kell szedni az ellenfél minden játkosát, melyre összesen 270 labda van, vagy az ellenfél zászlójának megszerzésével is véget érhet a játék.

3. Shovel racing/lapátszán

Ehhez a sporthoz nem kell más csak egy nagy lapát és egy havas lejtő. A lábad közé kell vened a lapát nyelét, és már csúszhatsz is. Most biztosan csodálkozol, de hidd el, vannak profik is, akik rengeteg lapátot teszteltek, hogy megtalálják a legjobbat. A világrekorder John "Shovelmeister" Strader lapátjával csúszva elérte a 117 km/órás sebességet. De hogy jött az ötlet? Új-Mexikó egyik síközpontjában a felhőtlen síélmény biztosításához a munkásoknak folyamatosan talpalniuk kellett a pályán, hogy feltöltsék a csupasz foltokat. Az egyik dolgozó rájött, hogy mennyivel gyorsabban haladhat, ha szánkóként használná a lapátját. Valószínűleg még ő sem gondolta volna, hogy valaha ebből világbajnoki sportág lesz.

Gyűjtötte és közreadta: Dányi Beáta tanítónő

MIÉNK EZ AZ OLDAL!

SZÉP EREDMÉNYEK A TÉRSÉGI SZÉPÍRÓ VERSENYEN

Korunk egyre inkább digitalizálódó és a szavakat leggyakrabban csak amúgy ujjbeggyel bepötyögő világában igazi értéket, ritka kincset képviselnek azok, akik nemcsak olvasható, hanem arányos, szabályos és pontos tollvezetésű kézírással is rendelkeznek.

Szerencsére a Szignumba is járnak ilyen szépen író tanulók, akiket elvihettünk a térségi szépíró versenyre, melyet 2026. január 22-én tartottak a Makói Általános Iskola Almási utcai épületében. Az alsósok és felsősök osztályonként külön kategóriákba osztva másolták a kapott szövegeket, majd a zsűri elbírálta a munkákat. Az eredményhirdetés előtt a zsűri elnöke röviden összefoglalta a szépírás fontosságát, kihívásait, értékelte a versenyzők írásképeinek főbb jellemzőit, és kiemelte, hogy a sok szép munka arra ösztönözte az értékelőket, hogy több különdíjat is adományozzanak. Ezek után osztályonként elhangzott a díjazottak és különdíjasok neve, akik oklevelet vehettek kézbe.

Iskolánkból nagy örömünkre és büszkeségünkre a felsősök közül a 6. osztályosok között Szilágyi Vivien első helyezést ért el, az alsó tagozatosok közül pedig Nagy Zoé (2.a) különdíjban részesült.

Gratulálunk neki, és gratulálunk Jánosi Anita (2.b), Kovács Tímea (3.b), Erki-Kiss Nóra (4.a), Biró Mirjam (4.a), Oláh Abigél Anna (7.a), Daróczy Gréta Panna (5.a) és Márton Kíra Szandra (5.a) tanulóknak is, akik szintén részt vettek a megmérettetésen.

Örülünk szépíró diákjaink eredményeinek és köszönjük a felkészítő tanárok munkáját is: Kádárné Varga Szabina (2.o.), Győrfi Józsefné (2.o.), Reiszné Surinás Piroska (3.o.), Molnár Andrea (4.o.) Mészáros Ildikó (5-6.o.) és Gulyás Attila (7.o.) pedagógusokét. - a szerk. -

AZ ÉNEKES RIGÓ LETT AZ ÉV MADARA

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) 1979-ben indította el "Év madara" programját, melynek célja a természetvédelmi problémákkal érintett fajok vagy madárcsoportok társadalmi szintű bemutatása. Az Euráziában őshonos, Magyarországon általánosan elterjedt rigófajunk nyerte az idei lakossági internetes szavazást.

A fekete rigónál kisebb, a hím és a tojó egyforma: felül olívbarna színezetű, fehéres torokkal, a begy, a mell és a testoldalak sárgásfehér alapon barna foltokkal csíkozott. A szárny és a farok tollai sötét olajbarnák, a repülés közben láthatóvá váló alsó szárnyfedők sárgásak. A fészkekből kirepült fiatalok megjelenése az öreg madarakhoz hasonló, kivéve, hogy a szárny fedőtollainak végén feltűnő sárga "rigófoltok" láthatók.

A faj két legjellegzetesebb tulajdonsága egyrészt a hímek – európai viszonylatban is az egyik legszebbnek számító – éneke. Erre utal az énekes rigó angol Song Thrush és német Singdrossel neve is. Kedves hangjukat a környék legmagasabb pontjáról, facsúcsról, háztetőről szeretik hallatni. Másrészt az, hogy a faj "rigóüllőt" használ: táplálékuk jelentős részét alkotják a csigák, a házaspárakat gyakran kemény felületen, többnyire kövön törlik fel, hangoz, ütemes kopácsolásukat hallhatjuk – lásd kép. Ezek mellett gerincteleneket: földigilisztát és ízeltlábúakat, köztük sok hernyót, valamint nyáron és ősszel sok bogyót is fogyasztanak, és a fiókák etetéséhez is használják ezt a táplálékot.

Az énekes rigó világelterjedési térképe (forrás: birdlifedatazone.com)

Eredeti élőhelyüket a dús aljnövényzetű lomb- és elegyes, valamint a fenyőerdők jelentik, gyakran találkozhatunk velük a kertekben és parkokban is, ahol évente kétszer is költenek. Száraz növényi szálakból, apró gallyacskákból álló, klasszikus, csésze alakú fészkeiket fák ágainak törzshöz közeli részére és bokrokba is építik. Érdeklenség, hogy a fekete rigóval akár ugyanazon a fán vagy bokorban egymáshoz közel, egyszerre fészkelnek.

Az énekes rigó fészkeének különlegessége, hogy annak belső felületét a tojó nyállal kevert pudvás faanyaggal és sárral tapasztja ki. A tojó alkalmanként 4-5 (ritkábban 3-6) kékeszöld tojást tojik és ezeket 12-13 nap kotlással egyedül kelti ki, a hím eközben a közelben énekelve védi a pár területét. A fiókákat mindkét szülő eteti, a gyorsan fejlődő fiatalok két hét után hagyják el a fészket, mivel ekkor még alig tudnak repülni, a sűrű aljnövényzetben bujkálnak a ragadozók elől és további közel két héten át jellegzetes eleségkérő hanggal hívják magukhoz az etető szülőket.

Többnyire vonuló madár, a telet Dél-Európában, Észak-Afrikában és a Közel-Keleten töltik, ám a településen élők közül egyre inkább jellemző az áttelelés, ezért a nekik megfelelő táplálékkal etethetjük őket mi is:

Az énekes rigó 342 000-357 000 párra becsült magyarországi állománya stabil-növekvő tendenciát mutat.

Források: https://mme.hu/hirek/2026/01/05/2026_ev_madara_a_rigoullot_hasznalo_enekes_rigo, birdlifedatazone.com, a Magyar Természettudományi Múzeum Facebook oldala, Sipos József (Sipos Gazda) Facebook oldala, saját képek.

Gyűjtötte, szerkesztette: Mészáros Ildikó tanárnő

MTE TÉLI MADÁRETETÉS

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Magyarországon a téli madáretetés a természetvédelem egyik fontos feladata.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

Az élelmezési hiány miatt a téli hónapokban a madarak számára különleges táplálékot kell biztosítani.

FÜRKÉSZ rovatba válogatta az IDB

ALAPOS-GONDOLAT: január

„Minél közelebb járunk az igazsághoz, annál nagyobb szükségünk van az alaposság erényére.”

(Száráz Miklós György)

Egy perc humor: Az új esztendőre

Gyere velünk moziba!:

Filmajánló: **Mágikus Állatok Iskolája – Együtt a sulióért** – német családi fantasy

Ida barátnője, Miriam három hónapra érkezik a Winterstein iskolába, de félő, hogy egy titok szétzilálja a lányok barátságát. Miriamra bízzák a koboldmaki Fitzgeraldót, míg Max Murielt, a baglyot kapja. Eközben a kétségbeesett igazgató az iskola eladását tervezi, ami az egész mágikus közösség sorsát fenyegeti. Ida és osztálytársai úgy gondolják, hogy a közelgő iskolai verseny lehet az utolsó reményük arra, hogy megmentsék szeretett alma materüket. Vajon sikerül a küldetés, mielőtt a varázslat végleg elszállna?

Érdekességek a fánkról:

A fánk, ez a csábítóan édes és puha édesség, számtalan ember kedvence szerte a világon.

A fánk gyökerei az ókorig nyúlnak vissza. Már az ókori egyiptomiak és rómaiak is készítettek olajban sült tésztákat, amelyeket mézzel vagy sziruppal édesítettek. A középkori Európában a fánk fogyasztása összekapcsolódott a farsangi időszakkal, amikor a nagybőjt előtt az emberek még egyszer bőségesen ettek.

- Egyes történetek szerint egy tengeri kapitány anyja készítette az első lyukas közepű fánkot, hogy fia és legénysége számára tartós és ízletes ételt biztosítson a hosszú utakra.
- Az amerikai fánk népszerűsége robbanásszerűen nőtt az 1920-as években, amikor megjelentek az első fánk automaták.
- A második világháború idején a Vöröskereszt fánkot osztogatott a katonáknak, ami tovább növelte az édesség népszerűségét.
- A spanyol eredetű churros hosszú, bordázott tészta-ruddak, amelyeket forró olajban sütenek ki. Fahéjas cukorba forgatják őket, és általában forró csokoládéba vagy karamellszószbba mártogatva fogyasztják.
- Az Egyesült Államokban a "Nemzetközi Fánk Világnapot" június első péntekén ünneplik, amikor számos fánküzlet ingyenes fánkot kínál a látogatóknak.

HAVI ÉRDEKES! - Hogyan alszanak az állatok? –

Állati rekordok az alvásban:

Annyiféle állat létezik. Mindegyik más és más. Más-képp néznek ki, másképp szaladnak, más a szaguk és másképp is alszanak. És az álmaik? Talán azok is különböznek. Vagy mégsem. Lehet, hogy éppen ugyanolyanok, mint a mieink.

Alvás nélkül nincs élet. Semmilyen értelemben. Ha hosszú ideig megvonjuk magunktól az alvást, megbetegszünk, sőt sokkal rosszabb dolog is történhet velünk. Nagyon jól tudják ezt az állatok is, ezért ők is alszanak.

Lássuk melyik állat alszik a legtöbbet és melyik a legkevesebbet:

- Az 5. helyet az oposzum szerezte meg napi 18 óra alvással.

Az oposzumok éjszakai erszényes állatok, amelyek napközben menedékekben, például sziklákban vagy rönkökben bújnak meg.

Mindenevők, a gyümölcsöktől a kis gerincesekig mindent fogyaszthatnak.

A nősténynek egy erszény van a hasán, amiben a kölykök körülbelül két hónapig maradnak, utána pedig a hátukon utaznak az anyjukkal. Négy hónapos korukra már önállóan tudnak ételmet keresni és vadászni. Hat hónapos korukra pedig már felnőtté válnak és elhagyják az anyjukat.

Alkalmazkodnak a változatos élőhelyekhez, előnyben részesítik a nedves területeket, például a dzsungleket és a mérsékelt égövi erdőket. Amikor védekezésről van szó, vagy olyan veszéllyel találják szembe magukat, amely elől nincs idejük elmenekülni, halottnak tettetik magukat.

Képek és információ forrása: Nébih - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal közösségi oldala

A HÁZI VERÉB

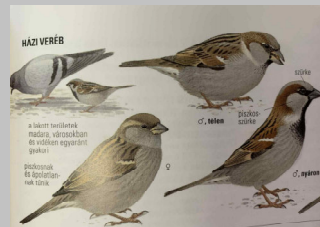
Egész Európában, Észak-Afrikában, valamint Ázsia nagy részén elterjedt, de a betelepítések miatt valamennyi kontinensen találkozhatunk vele.

Egyik leggyakoribb madarunk, mely a szövőmadarak közeli rokona. Nyugat-Európában jelentősen megfogyatkozott az állománya, egyes területekről már el is tűnt. Hazánkban még általánosan elterjedt, de az évek alatt egyre kevesebbet látnunk belőle vidékünkön. Táplálkozása változatos: a fiókák több állati eredetű élelmet, főleg rovarokat fogyasztanak, míg az öreg madaraknál a növényi táplálékok vannak túlsúlyban. Állandó madarunk, mely kedveli az ember közelségét.

Különböző fák, bokrok, állattartó telepek közelében, gólyafészkek alsó részeiben, településeken a házak ereszeiben, tetőtereiben, sokszor csoportosan költ. Elfoglalja a mesterséges, B-típusú odúkat is. Évente kétszer, de sokszor háromszor is nevel utódokat. Fészke rokonaihoz hasonló, gömb alakú, melyet fűszálakból, szénából épít, és tollakkal bélel ki. Egy fészkealj 2-7 tojásból áll. A fiókák etetését többnyire a tojó végzi.

Az etetőmet szívesen látogatják, csoportokban jelennek meg, de rendszerint alulmaradnak a széncinegékkel szemben. Hatalmas virsasztot tudnak csapni!

Kép és szöveg: Mészáros Ildikó tanárnő

Kortárs mediátorok

képzett diákok, akik segítenek más diákoknak megoldást találni a konfliktusaikra.

Ha összetűzésed volt egy iskolatársaddal, keressétek őket a portán!

KORTÁRS MEDIÁCIÓ A SZIGNUMBAN!

Hogyan? A portásunknak jelezd, hogy mediációra jöttél!
Mikor? BÁRMIKOR, minél hamarabb a konfliktus után a portánál jelentkezz!

Az 1., 2. és 3. óra utáni szünetekben az aulában várnak a felső tagozatos mediátorok.

Ha más időpontban volt konfliktusod, akkor is kapsz a portásoktól egy időpontot.

2026. JANUÁR
14. SZERDA
15.00 ÓRA

HAGYMAHÁZ, AULA
(MAKÓ, POSTA U. 2.)

A MAKÓI MAGÁN ZENEISKOLA KÉPZŐMŰVÉSZETI TANSZAKÁNAK FÉLÉVI KIÁLLÍTÁSA

KLARINÉTON KÖZREMŰKÖDIK:
TÓTH MÓNICA,
A MAKÓI MAGÁN ZENEISKOLA MŰVÉSZTANÁRA

KLARINÉTON KÖZREMŰKÖDIK:
TÓTH MÓNICA,
A MAKÓI MAGÁN ZENEISKOLA MŰVÉSZTANÁRA

SAKMAI KÖSZÖNTŐT MOND:
KISS ADÉL
MŰVÉSZTANÁR

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
DR. CSIKOTA JÓZSEF
A MAGÁN ZENEISKOLA IGAZGATÓJA

FELKÉSZÍTŐ TANÁROK:
BARTUCZ ANNA,
BRZÓZKA MAREK,
KISS ADÉL,
RÓNAINE TÖRÖK CSILLA

KIÁLLÍTÓK / TELEPHELYEK:

- A FÖLDÉAKI NÁVAY LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA,
- A KISZOMBORI DÓZSA GYÖRGY ÁLTALÁNOS ISKOLA,
- A MAGYARCSANÁDI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA,
- A MAKÓI SZIGNUM EGYHÁZI ÁLTALÁNOS ISKOLA,
- A MAKÓI KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA,
- ÉS A MAKÓI KÁLVIN TÉRI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA TANULÓI,

A MAGÁN ZENEISKOLA KÉPZŐMŰVÉSZETI TANSZAKOS NÖVENDÉKEI

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ:
2026. FEBRUÁR 9-10